

Factsheet

Energiearmoede in Zuid-Holland

2019 – 2023

Uitgevoerd binnen het Landelijk Onderzoeksprogramma
Energiearmoede

Anika Batenburg en Berend Hopman

Belangrijkste bevindingen

- Het aandeel huishoudens met energiearmoede is in Zuid-Holland ongeveer gelijk aan het landelijke aandeel.
- Sinds 2019 neemt het aantal huishoudens met energiearmoede in Zuid-Holland af, maar er heeft tussen 2022 en 2023 naar alle waarschijnlijkheid een stijging plaatsgevonden.
- De vermoedelijke stijging tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door de hogere energieprijzen waarmee steeds meer huishoudens te maken kregen bij het afsluiten van nieuwe contracten. De compensatiemaatregelen in 2023 (prijsplafond en energietoeslag) hebben dit effect sterk geremd maar niet geheel weggenomen.
- Volgens de voorlopige schatting voor 2023 hadden circa 87 duizend Zuid-Hollandse huishoudens te maken met energiearmoede in dat jaar. Zonder de energietoeslag en het prijsplafond zou dit aantal zijn opgelopen tot circa 210 duizend huishoudens.
- De meeste energiearme huishoudens wonen in een corporatiewoning (66%), gevolgd een particuliere huurwoning (24%). Ongeveer 10% heeft een eigen woning.
- Het grootste aandeel huishoudens met energiearmoede woont in een meergezinswoning (64%) en een tussenwoning (21%). Bijna 12% woont in een hoekwoning.
- Eenpersoonshuishoudens (53%) zijn duidelijk oververtegenwoordigd binnen de groep energiearme huishoudens. Ook bestaat deze groep vaker uit eenoudergezin (18%) in vergelijking met de gehele Zuid-Hollandse populatie. De rest van de groep energiearmen bestaat uit koppels met kind(eren) (14%) en koppels zonder kinderen (16%).
- Bijna een derde van de huishoudens met energiearmoede leeft van een bijstandsuitkering (30%). Ook bestaat bijna een derde uit werkenden in loondienst of met een eigen onderneming (30%), en bijna een derde uit pensioengerechtigden (29%).
- Plaatsen als Rotterdam en Schiedam laten de hoogste percentages huishoudens met energiearmoede zien in vergelijking met andere gemeenten, maar buurtkaarten laten zien dat de problematiek zich ook concentreert in buurten in bijvoorbeeld Den Haag en Leiden.

Inhoud

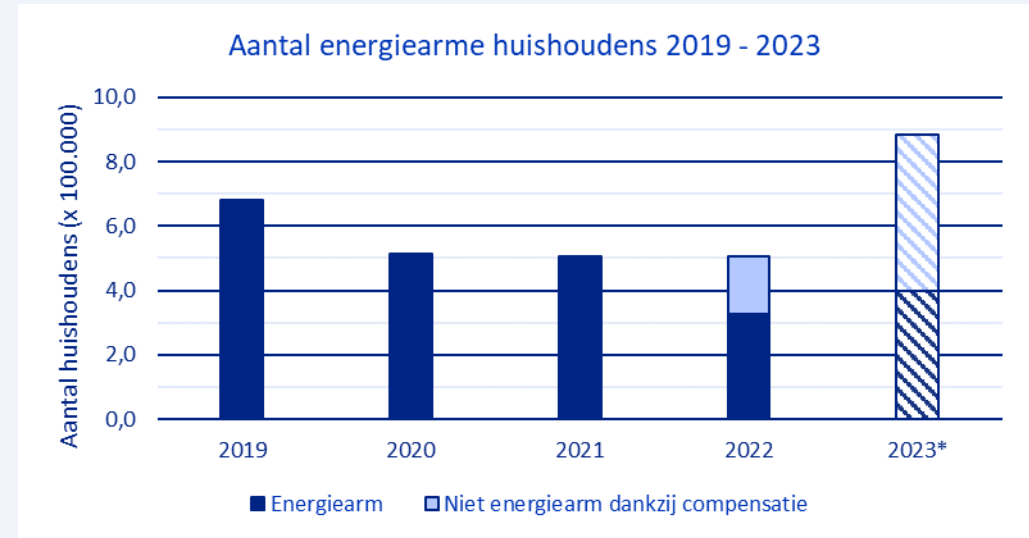
1. Introductie
2. Hoe meten we energiearmoede?
3. Hoe maken we de inschatting voor 2023?
4. Update cijfers 2022 Zuid-Holland
5. Voorlopige schatting 2023
6. Trend energiearmoede 2019 – 2023
7. Energiearmoede & compensatie vanuit het Rijk
8. Kenmerken energiearmoede huishoudens in Zuid-Holland
9. Geografie van energiearmoede
10. Toolkit: databestanden en interactieve kaart
11. Contactgegevens

Introductie

Ondanks dat de hoge energieprijzen van 2022 zijn gestabiliseerd naar een lager niveau, blijft de energieprijs hoog ten opzichte van het prijspeil van voor de energiecrisis. Voor de energiecrisis was energiearmoede al een probleem voor een specifieke groep Nederlanders, maar door de structureel hogere prijzen¹ zal dit probleem zich niet vanzelf oplossen. De landelijke cijfers laten dan ook zien dat een groot aantal huishoudens is behoeft voor energiearmoede door financiële steunmaatregelen van de overheid (zie grafiek rechterzijde).

Deze publicatie is een vervolg op het TNO rapport [Energiearmoede in Zuid-Holland 2022](#). In deze factsheet laten we de trends zien (2019 t/m 2022), inclusief een voorlopige inschatting van 2023. De methodiek komt overeen met het TNO & CBS rapport [‘Energiearmoede in Nederland 2019-2023’](#). We maken gebruik van dezelfde micro-data op huishoudniveau, maar we maken een uitsnede van de data van Zuid-Hollandse huishoudens. Dit onderzoek geeft daarmee inzicht in het energiearmoedeprobleem specifiek voor de provincie Zuid-Holland. Deze factsheet geeft beleidsmakers in de provincie handvatten voor het bepalen hoeveel huishoudens op dit moment hulp nodig hebben en het type hulp dat wenselijk is. De geografische spreiding op gemeente- en wijkniveau laten zien waar de huishoudens die als eerste hulp nodig hebben zich concentreren.

¹PBL (2023). Scenario's voor aardgas- en elektriciteitsprijzen voor kleinverbruikers in de periode 2025-2040.

Figuur. Het geschatte aantal huishoudens met energiearmoede in Nederland van 2019 t/m 2023

*2023 is een voorlopige schatting

Landelijk Onderzoeksprogramma Energiearmoede

Deze factsheet is tot stand gekomen binnen het Landelijk Onderzoeksprogramma Energiearmoede. TNO voert dit programma uit in samenwerking met verschillende Nederlandse provincies (Flevoland, Zuid-Holland, Flevoland en Noord-Brabant), de Ministeries van VRO, SZW en KGG, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Daarnaast werken we nauw samen met het CBS aan de landelijke monitoring van energiearmoede.

Hoe meten we energiearmoede?

We maken gebruik van CBS micro-data op huishoudniveau en meten energiearmoede aan de hand van verschillende indicatoren, namelijk:

1. LIHE: Huishoudens met een laag inkomen (LI) en hoge energierekening (HE). Deze maatstaf geeft een indicatie van betaalrisico op de korte termijn.
2. LI(Z)LEK: Huishoudens met een laag inkomen (LI) en een (zeer) lage energetische kwaliteit van de woning ((Z)LEK). Deze maatstaf geeft een indicatie van betaalrisico op de langere termijn.
3. (Z)LEKWI: Huishoudens in een woning met (zeer) lage energetische kwaliteit en weinig mogelijkheden om deze woning zelf te verduurzamen. Deze maatstaf geeft een indicatie van de mate waarin mensen niet zelfstandig kunnen deelnemen aan de energietransitie. We maken onderscheid tussen eigenaar-bewoner en huurder. Huurders zijn afhankelijk van de bereidheid en capaciteit van de verhuurder om hun woning te verduurzamen. Een eigenaar-bewoner kan in principe zelf beslissen over het verduurzamen van de woning, maar heeft daarvoor wel financiële middelen nodig.
4. LIHE en/of LILEK: de combinatie van indicator 1 en 2.

Voor meer uitleg over de exacte definities, zie hoofdstuk 3 in het rapport ['Energiearmoede in Nederland 2019-2023'](#)

Hoe maken we de inschatting voor 2023?

We hebben beschikking over de volgende gegevens om een voorlopige inschatting voor 2023 te maken:

- Inkomen per huishouden in 2022
- De energiekwaliteit van de woning in 2022
- Energieverbruik – gas, elektriciteit en warmte(schatting)- per huishouden in 2022, minus de algemene geschatte besparing van huishoudens in 2023 door PBL
- Gemiddelde energieprijzen voor consumenten in 2023
- Financiële steunmaatregelen in 2023:
 - Energietoeslag (een toeslag van 1300 euro voor huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum)
 - Prijsplafond

Om de energierekening voor 2023 te schatten maken we gebruik van het energieverbruik van huishoudens in 2022 (minus de geschatte besparing in 2023) en vermenigvuldigen dit met de gemiddelde energieprijzen voor consumenten in 2023. Voor meer uitleg zie hoofdstuk 4 in het rapport [‘Energiearmoede in Nederland 2019-2023’](#)

Update cijfers 2022

CBS is overgestapt op een nieuwe rekenmethode* om de gemiddelde energieprijzen voor consumenten te berekenen. Ook zijn er inmiddels gegevens beschikbaar over het inkomen, energieverbruik en woningkwaliteit van Nederlandse huishoudens in 2022. Daarom geven we een update van de 2022 cijfers die we eerder hebben geschat in het rapport [Energiearmoede in Zuid-Holland 2022](#).

Bevindingen

Opvallend is dat de energiearmoedepercentages voor Zuid-Holland erg vergelijkbaar zijn met de landelijke cijfers. De combinatie-indicator LIHE en/of LILEK laat een percentage zien van 4,0%, wat neer komt op ongeveer 70 duizend huishoudens met energiearmoede in Zuid-Holland.

De groep huishoudens met het kenmerk LIHE is in 2022 relatief laag (0,5%). Dit wordt veroorzaakt door de financiële compensatiemaatregelen vanuit het Rijk om de consumenten te beschermen voor de hoge energieprijzen (o.a. belastingverlaging, 2x190 euro voor elk huishoudens en energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen). Daarnaast hadden niet alle huishoudens direct te maken met de hoge energieprijzen; een deel van de huishoudens had nog een energiecontract dat was afgesloten voor de energiecrisis.

*Voor een uitleg over deze update en het effect op de energiearmoedecijfers, verwijzen we naar hoofdstuk 4.2.1 en 5.3 in het rapport [‘Energiearmoede in Nederland 2019-2023’](#)

2022	Indicator	Afkorting	Nederland		Zuid-Holland	
			Percentage	Aantal (x 1000) ^a	Percentage	Aantal (x 1000) ^b
	Laag inkomen & hoge energierekening en/of Laag inkomen & lage energetische kwaliteit woning	LIHE en/of LILEK	4,0%	326	4,0%	70
Betaalbaarheid						
	1. Laag inkomen, hoge energierekening	LIHE	0,7%	57	0,5%	9
Woningkwaliteit						
	2. Laag inkomen, lage energetische kwaliteit	LILEK	3,7%	301	3,8%	67
	3. Laag inkomen, zeer lage energetische kwaliteit	LIZLEK	0,4%	33	0,1%	2
Zelf kunnen kiezen voor deelname aan de energietransitie						
	4. Lage energetische kwaliteit, weinig investeringsmogelijkheden	LEKWI	11,9%	968	12,6%	221
	4a. Aandeel huiseigenaren		1,2%	98	0,8%	14
	4b. Aandeel huurders		10,7%	871	11,8%	206
	5. Zeer lage energetische kwaliteit, weinig investeringsmogelijkheden	ZLEKWI	1,4%	114	0,6%	11
	5a. Aandeel huiseigenaren		0,4%	33	0,2%	3
	5b. Aandeel huurders		1,0%	81	0,4%	8

^aSchatting van aantal energiearme huishoudens in duizendtallen: % energiearmoede o.b.v. dataset × totaal aantal huishoudens in Nederland (2022: 8.138.591 huishoudens).
^bSchatting van aantal energiearme huishoudens in duizendtallen: % energiearmoede o.b.v. dataset × totaal aantal huishoudens in Zuid-Holland (2022: 1.751.086 huishoudens).

Voorlopige schatting 2023

De voorlopige schatting voor 2023 laat wederom zien dat de cijfers voor Zuid-Holland nauwelijks afwijken van de landelijke cijfers.

Ten opzichte van 2022 zien we een lichte stijging van huishoudens met energiearmoede (LIHE en/of LILEK) van 17 duizend huishouden (0,9 procentpunt). De indicator LIHE (Laag Inkomen en Hoge Energierekening) is met 26 duizend huishoudens (1,4 procentpunt) gestegen ten opzichte van 2022.

Ondanks de compensatiemaatregelen in 2023 zien we stijging ten opzichte van 2022. Dit wordt met name veroorzaakt doordat meer huishoudens in dit jaar te maken kregen met hogere prijzen, omdat meer huishoudens inmiddels over moesten stappen op een nieuw contract.

De indicatoren gericht op we woningkwaliteit (LILEK) en het mee kunnen doen met de energietransitie (LEKWI) laten dezelfde percentages zien als in 2022. Dit komt omdat we geen recentere gegevens hebben over inkomen en huiskwaliteit. Het eventuele effect van de voortgang op verduurzaming is dus niet zichtbaar in deze voorlopige cijfers.

Schatting 2023		Nederland		Zuid-Holland	
Indicator	Afkorting	Percentage	Aantal (x 1000) ^a	Percentage	Aantal (x 1000) ^b
Laag inkomen & hoge energierekening en/of Laag inkomen & lage energetische kwaliteit woning ^c	LIHE en/of LILEK	4,8%	396	4,9%	87
Betaalbaarheid					
1. Laag inkomen, hoge energierekening	LIHE	2,2%	180	1,9%	35
Woningkwaliteit					
2. Laag inkomen, lage energetische kwaliteit	LILEK	3,7%	306	3,8%	68
3. Laag inkomen, zeer lage energetische kwaliteit	LIZLEK	0,4%	33	0,1%	2
Zelf kunnen kiezen voor deelname aan de energietransitie					
4. Lage energetische kwaliteit, weinig investeringsmogelijkheden	LEKWI	11,9%	984	12,6%	224
4a. Aandeel huiseigenaren		1,2%	99	0,8%	15
4b. Aandeel huurders		10,7%	885	11,8%	210
5. Zeer lage energetische kwaliteit, weinig investeringsmogelijkheden	ZLEKWI	1,4%	116	0,6%	11
5a. Aandeel huiseigenaren		0,4%	33	0,2%	3
5b. Aandeel huurders		1,0%	83	0,4%	8

^a Schatting van aantal energiearme huishoudens in duizendtallen: % energiearmoede o.b.v. dataset × totaal aantal huishoudens in Nederland (2023: 8.270.244 huishoudens).
^b Schatting van aantal energiearme huishoudens in duizendtallen: % energiearmoede o.b.v. dataset × totaal aantal huishoudens in Zuid-Holland (2023: 1.780.539 huishoudens).
^c Op basis van een toeslag van 1300 euro voor huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum

Trend Energiearmoede in Zuid-Holland 2019-2023

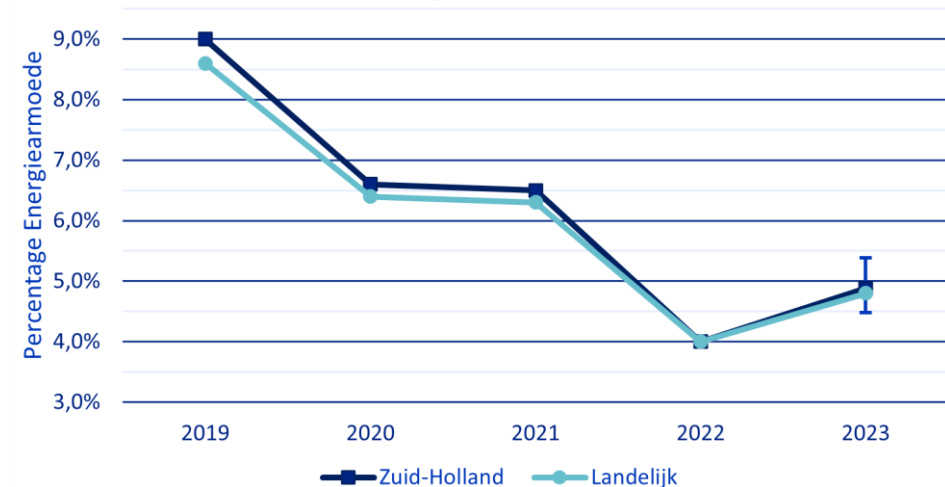
De trend van Zuid-Holland komt vrijwel overeen met de landelijke trend.

Tussen 2019 en 2020 was er sprake van een relatief sterke daling als gevolg van een daling van de energieprijzen, een afname van het aantal energetisch slechte woningen, lage inflatie en coronasteunmaatregelen.

In de jaren 2020 en 2021 bleef het niveau van energiearmoede vrijwel constant, om vervolgens scherp te dalen van 2021 naar 2022. Deze daling is het gevolg van een historisch hoge energiebesparing door huishoudens in reactie op de hoge energieprijzen, in combinatie met een ruimhartige financiële compensatie van energiekosten door de overheid.

In 2023 steeg naar schatting het aandeel energiearme huishoudens doordat meer huishoudens te maken kregen met een hogere energieprijs bij het afsluiten van nieuwe contracten. De compensatiemaatregelen in 2023 (prijsplafond en energietoeslag) hebben dit effect sterk geremd maar niet geheel weggenomen.

Aandeel LIHE en/of LILEK in Zuid-Holland

Voor de trend per energiearmoede-indicator en de absolute getallen, zie het bijbehorende [databestand](#).

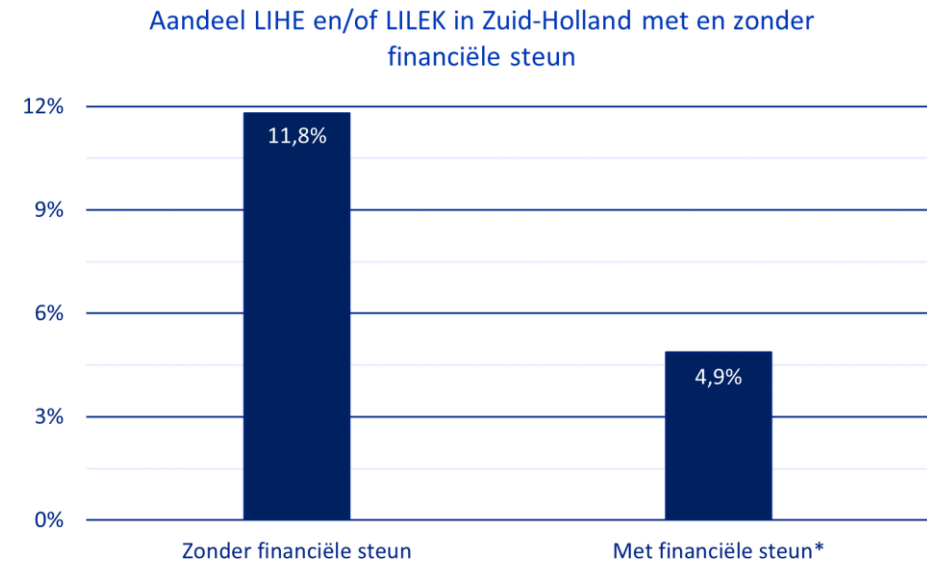
Financiële steun in 2023

In 2023 waren er compensatiemaatregelen vanuit het Rijk van kracht, namelijk het prijsplafond en de energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen*. Deze hebben we doorgerekend om te laten zien wat het waarschijnlijke effect is op het aantal energiearmoede huishoudens in Zuid-Holland.

Zonder deze financiële steunmaatregelen vanuit het Rijk zouden in 2023 naar alle waarschijnlijkheid 11,8% van de Zuid-Hollandse huishoudens te maken hebben gehad met energiearmoede (dit komt overeen met circa 210 duizend huishoudens).

In 2024 is er geen financiële ondersteuning aan huishoudens vanuit het Rijk. Uit de volgende inschatting (gepland voor volgend jaar) zal blijken welk effect dit heeft gehad op de energiearmoedecijfers.

*De steun van het Noodfonds is niet doorgerekend omdat we niet weten welke huishoudens hiervan gebruik hebben gemaakt

*Financiële steun bestaat uit de energietoeslag (uitgaande van 1300 euro voor huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum) en het prijsplafond

Kenmerken van huishoudens met energiearmoede in Zuid-Holland

De meeste huishoudens met energiearmoede in Zuid-Holland zijn woonachtig in een corporatiewoning (66%). Huishoudens met een laag inkomen wonen namelijk vaker in een sociale huurwoning.

Ook heeft een aanzienlijk aandeel huishoudens met energiearmoede een particuliere huurwoning (24%). Ongeveer 10% heeft een eigen woning.

Eigendomssituatie van de woning	Zuid-Holland in 2023				
	Jaar	Alle huishoudens #		Huishoudens met energiearmoede*	
Eigendomssituatie	Aantal #	%	Aantal #	%	
Woningcorporatie	492.468	32,4	48.761	65,8	
Eigen woning	837.267	55,2	7.344	9,9	
Overige huur	186.941	12,3	17.879	24,1	
Onbekend	1.215	0,1	121	0,2	
Totaal	1.517.891	100	73.984	100	

#Het aantal huishoudens in de CBS dataset, dit zijn er dus minder dan de totale populatie in Zuid-Holland

*Energiearm volgens de LIHE en/of LILEK indicator

Kenmerken van huishoudens met energiearmoede in Zuid-Holland

De cijfers laten zien dat energiearme huishoudens vaker in een meergezinswoning (64%) wonen in vergelijking met de gehele populatie van Zuid-Holland (49%). Circa 21% van de energiearme huishoudens woont in een tussenwoning. Bijna 12% woont in een hoekwoning.

Type woning	Zuid-Holland in 2023				
	Jaar	Alle huishoudens		Huishoudens met energiearmoede	
Type woning		Aantal #	%	Aantal #	%
Vrijstaande woning		75.352	5,0	1.180	1,6
Hoekwoning		171.055	11,3	9.048	12,2
2-onder-1-kap woning		56.766	3,7	1.199	1,6
Tussenwoning		475.413	31,3	15.308	20,7
Meergezinswoning		739.011	48,7	47.361	63,9
Onbekend		294	0,0	<10	-
Totaal		1.517.891	100	74.105	100

#Het aantal huishoudens in de CBS dataset, dit zijn er dus minder dan de totale populatie in Zuid-Holland

*Energiearm volgens de LIHE en/of LILEK indicator

Kenmerken van huishoudens met energiearmoede in Zuid-Holland

Eenpersoonshuishoudens zijn duidelijk oververtegenwoordigd (53%) in de energiearmoede groep vergeleken met de gehele Zuid-Hollandse populatie (36%). Ook bestaat deze groep vaker uit eenoudergezin (18%) in vergelijking met de gehele Zuid-Hollandse populatie (9%). De rest van de huishoudens met energiearmoede bestaan uit koppels met kind(eren) (14%) en koppels zonder kinderen (16%).

Huishoudsamenstelling	Zuid-Holland in 2023				
	Jaar	Alle huishoudens		Huishoudens met energiearmoede	
Eigendomssituatie	Aantal #	%	Aantal #	%	
Koppel zonder kind(eren)	434.836	28,6	11.723	15,8	
Koppel met kind(eren)	406.070	26,8	10.049	13,6	
Eenpersoonshuishouden	538.605	35,5	39.033	52,7	
Eenoudergezin	131.204	8,6	12.964	17,5	
Onbekend	7.176	0,5	336	0,5	
Totaal	1.517.891	100	74.105	100	

#Het aantal huishoudens in de CBS dataset, dit zijn er dus minder dan de totale populatie in Zuid-Holland

*Energiearm volgens de LIHE en/of LILEK indicator

Kenmerken van huishoudens met energiearmoede in Zuid-Holland

Huishoudens met een bijstandsuitkering zijn oververtegenwoordigd in de groep huishoudens met energiearmoede (30%) vergeleken met de gehele populatie van Zuid-Holland (6%). Bijna een derde (30%) is in loondienst of heeft een eigen onderneming. Ook bestaat bijna een derde uit pensioengerechtigden (29%).

Inkomensbron	Zuid-Holland in 2023				
	Jaar	Alle huishoudens		Huishoudens met energiearmoede	
Inkomensbron	Aantal #	%	Aantal #	%	
Werk of onderneming	953.279	62,8	21.914	29,6	
Bijstand of sociale voorzieningen	87.093	5,7	22.380	30,2	
Uitkering werkloosheid of ziekte	51.260	3,4	8.279	11,2	
Pensioen	417.059	27,5	21.086	28,5	
Inkomen uit vermogen	9.200	0,6	446	0,6	
Totaal	1.517.891	100	74105	100	

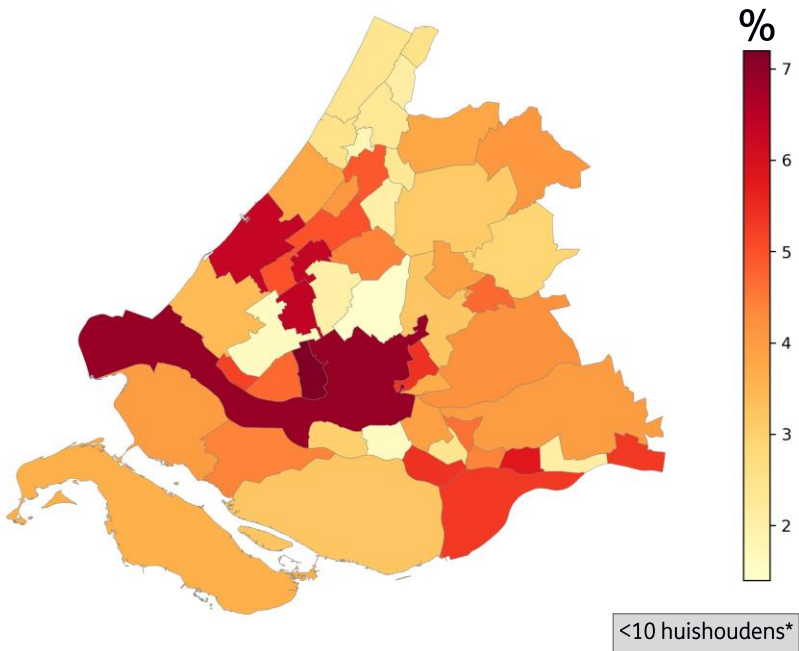
#Het aantal huishoudens in de CBS dataset, dit zijn er dus minder dan de totale populatie in Zuid-Holland

*Energiearm volgens de LIHE en/of LILEK indicator

LIHE en/of LILEK 2023

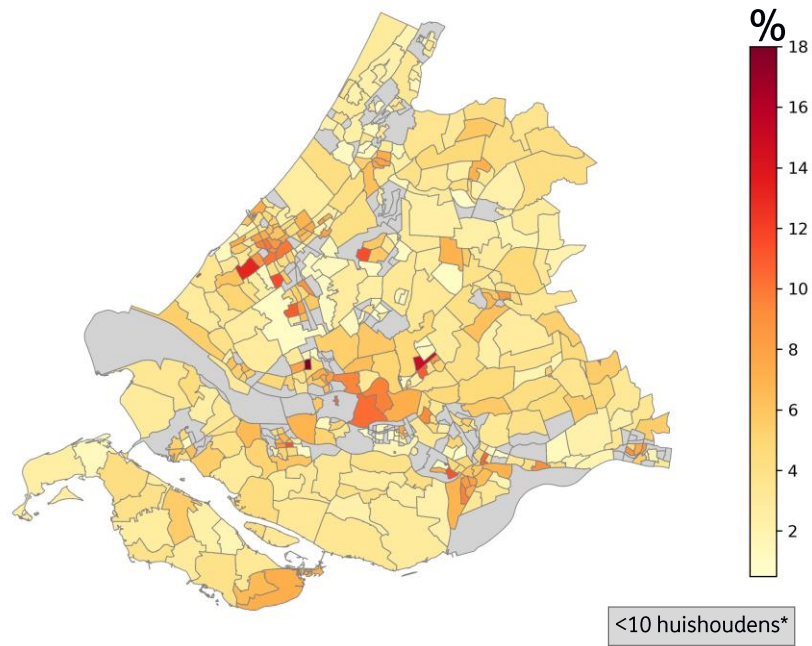
Gemeenten

Percentage energiearme huishoudens

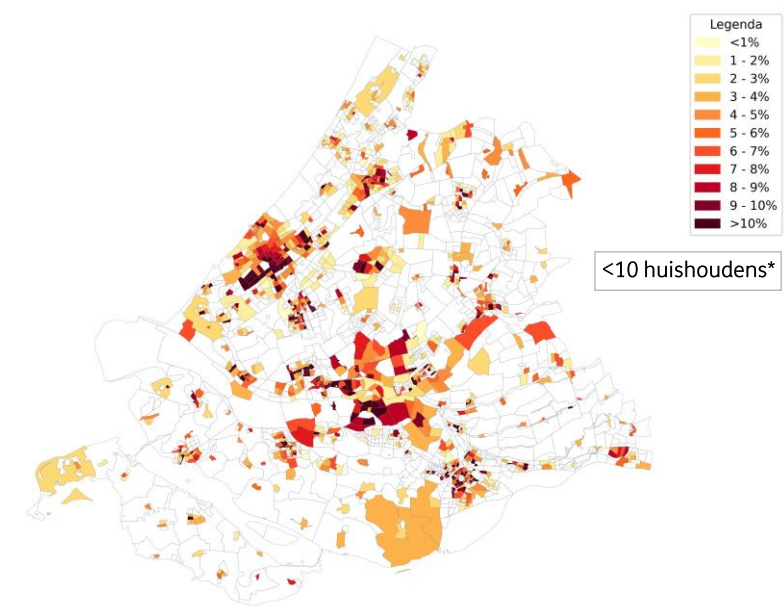
Wijken

Percentage energiearme huishoudens

Buurten

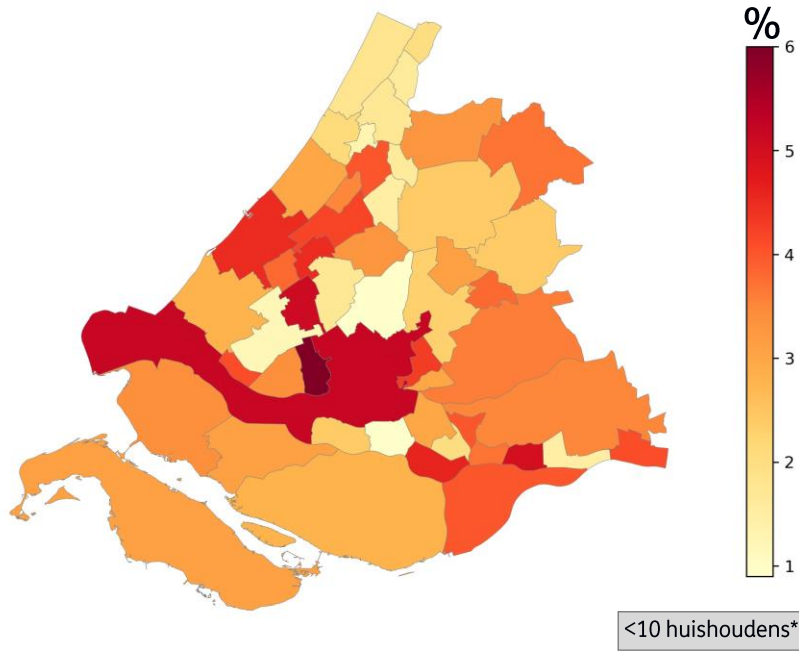
Percentage energiearme huishoudens

*Voor de grijze (gemeente- en wijkkaarten) en witte gebieden (buurtkaarten) zijn cijfers niet openbaar i.v.m. privacywetgeving. In deze gebieden is het totaal aantal huishoudens of het aantal huishoudens met energiearmoede minder dan 10.

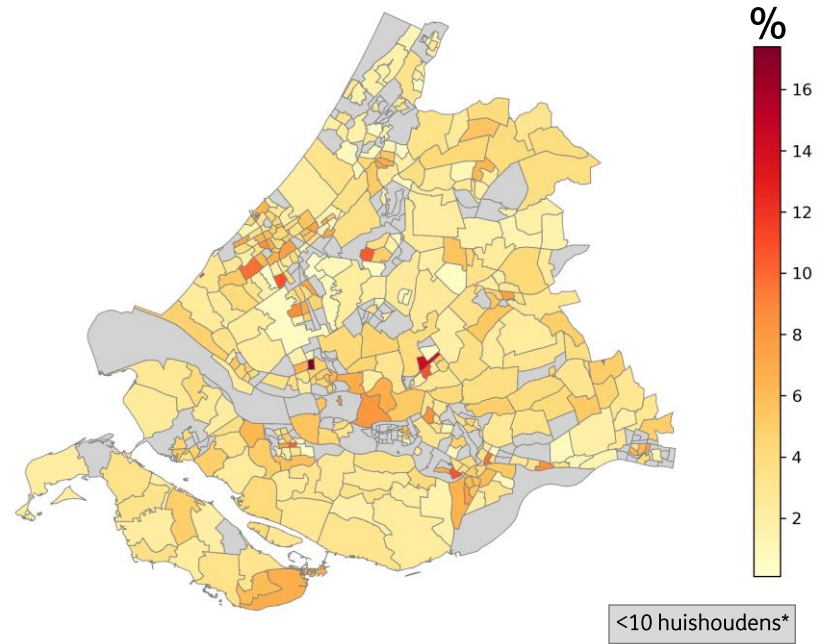
Gemeenten

Percentage energiearme huishoudens

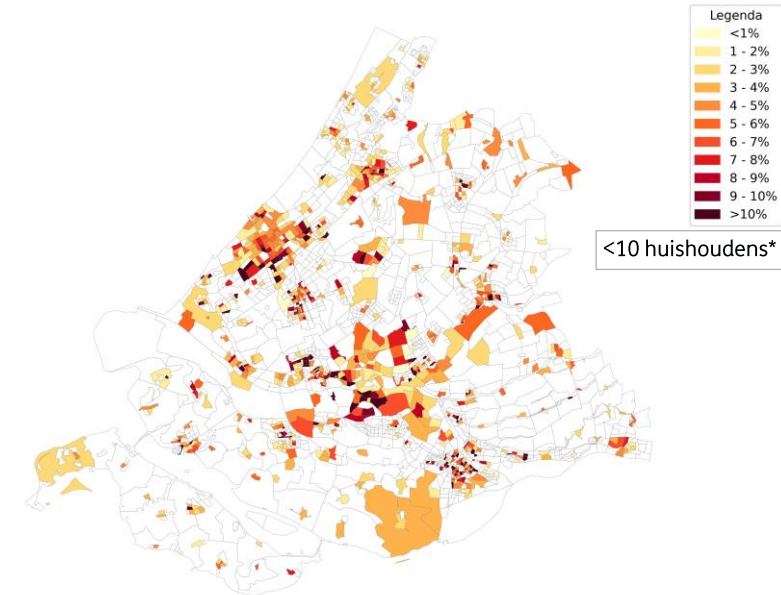
Wijken

Percentage energiearme huishoudens

Buurten

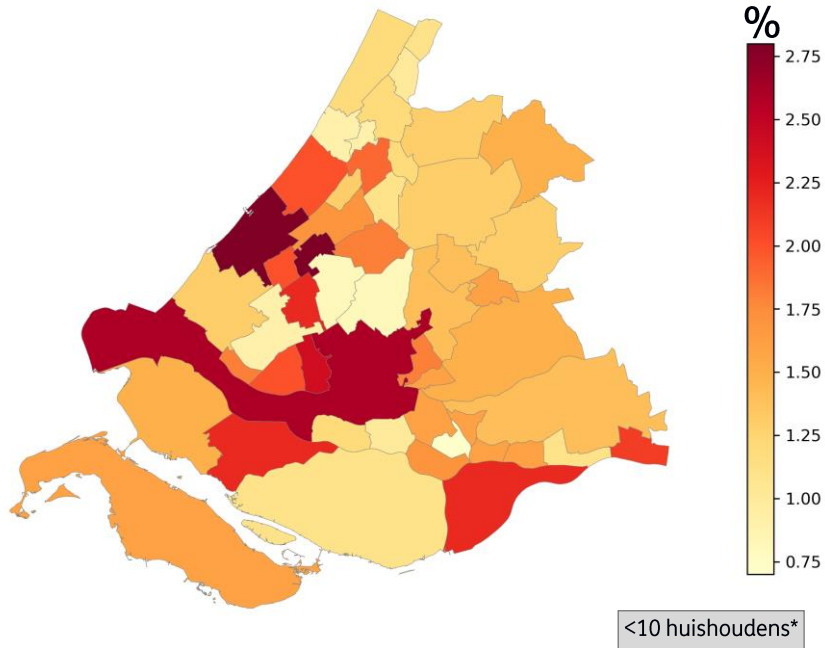
Percentage energiearme huishoudens

*Voor de grijze (gemeente- en wijkkaarten) en witte gebieden (buurtkaarten) zijn cijfers niet openbaar i.v.m. privacywetgeving. In deze gebieden is het totaal aantal huishoudens of het aantal huishoudens met energiearmoede minder dan 10.

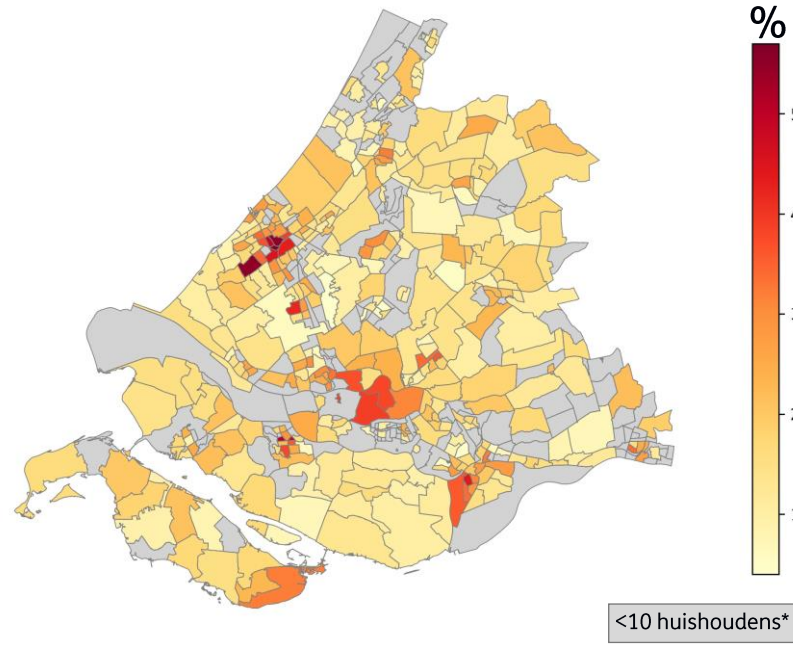
Gemeenten

Percentage energiearme huishoudens

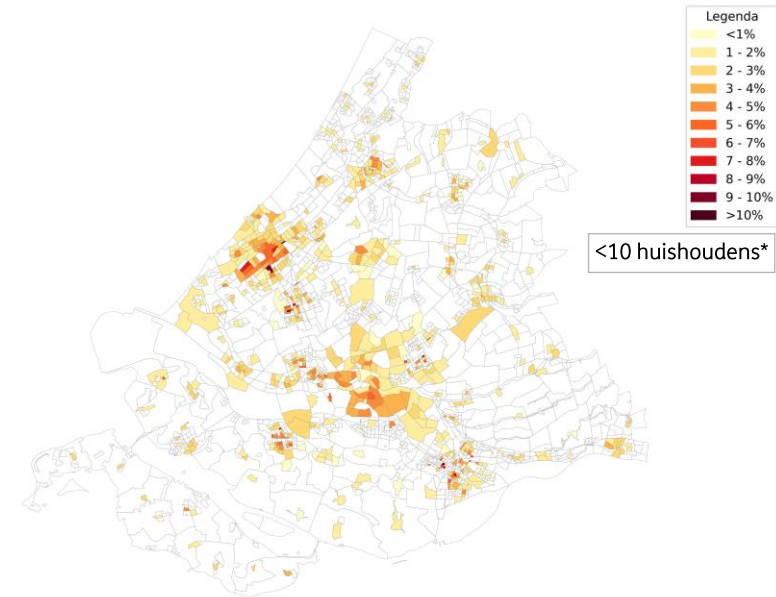
Wijken

Percentage energiearme huishoudens

Buurten

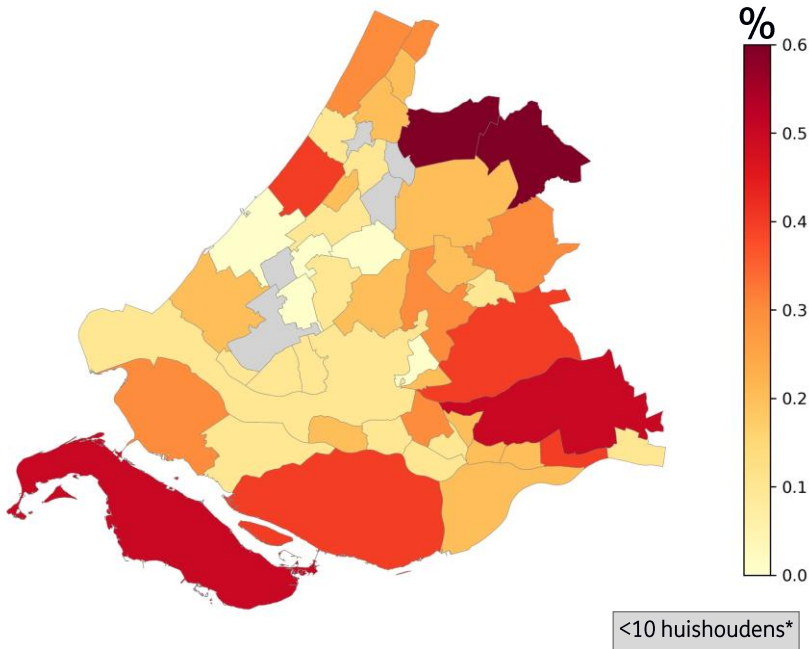
Percentage energiearme huishoudens

*Voor de grijze (gemeente- en wijkkaarten) en witte gebieden (buurtkaarten) zijn cijfers niet openbaar i.v.m. privacywetgeving. In deze gebieden is het totaal aantal huishoudens of het aantal huishoudens met energiearmoede minder dan 10.

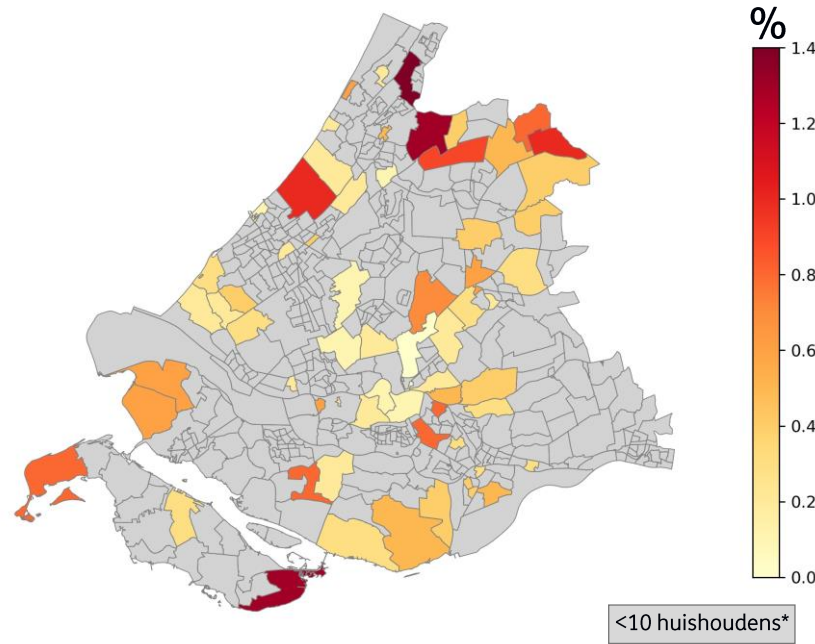
Gemeenten

Percentage energiearme huishoudens

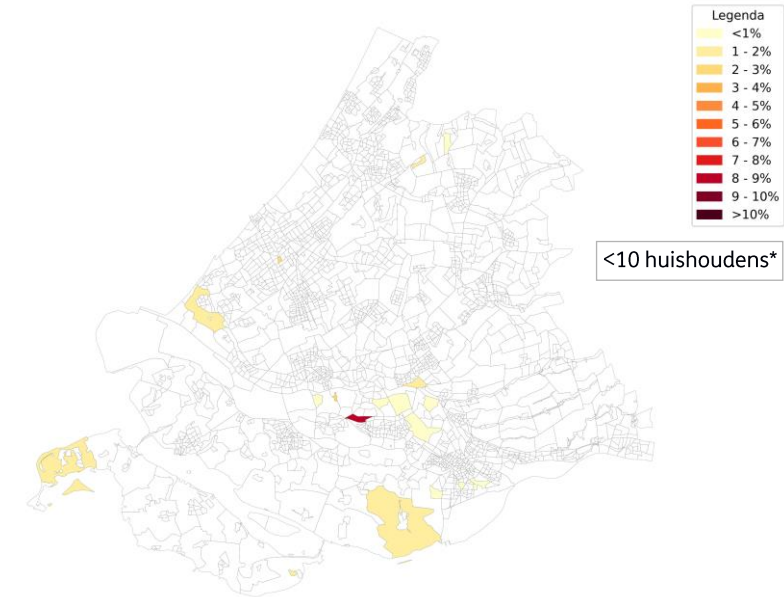
Wijken

Percentage energiearme huishoudens

Buurten

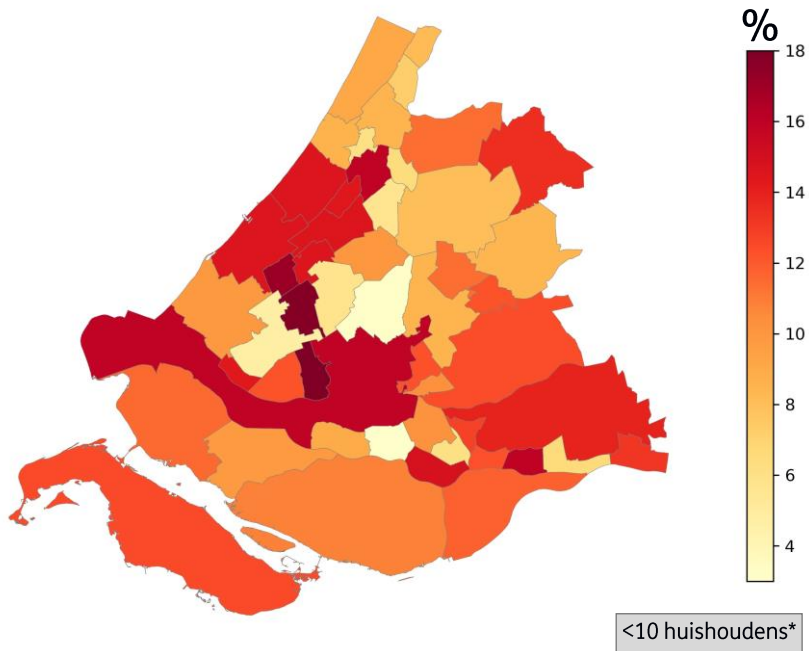
Percentage energiearme huishoudens

*Voor de grijze (gemeente- en wijkkaarten) en witte gebieden (buurtkaarten) zijn cijfers niet openbaar i.v.m. privacywetgeving. In deze gebieden is het totaal aantal huishoudens of het aantal huishoudens met energiearmoede minder dan 10.

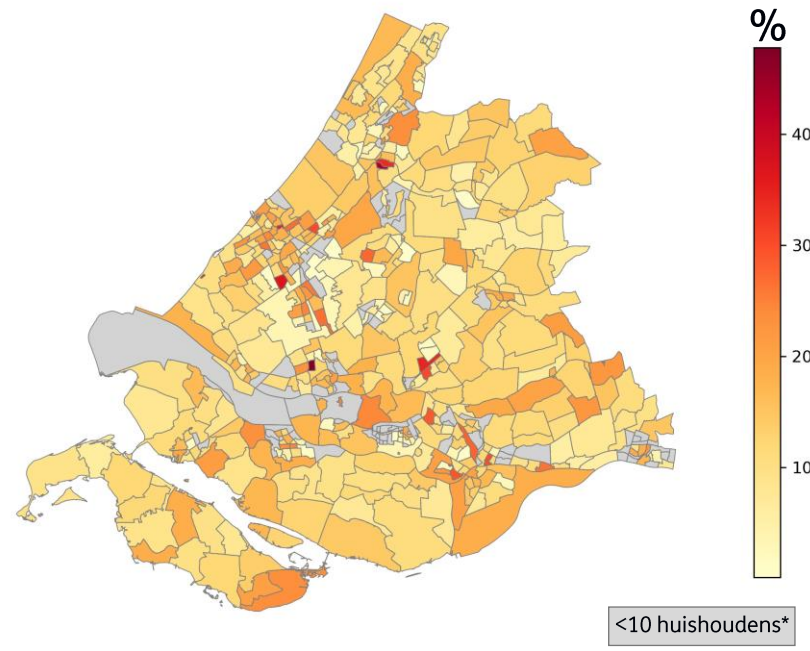
Gemeenten

Percentage energiearme huishoudens

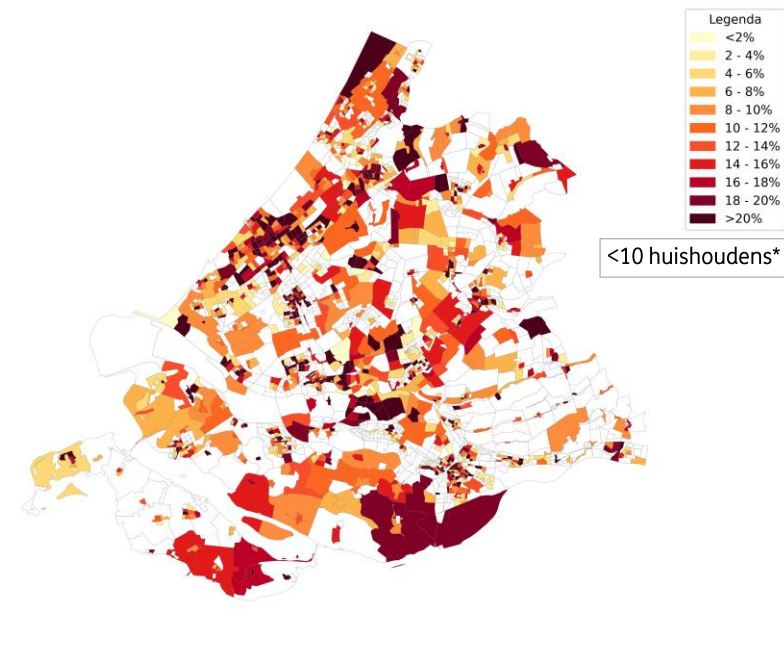
Wijken

Percentage energiearme huishoudens

Buurten

Percentage energiearme huishoudens

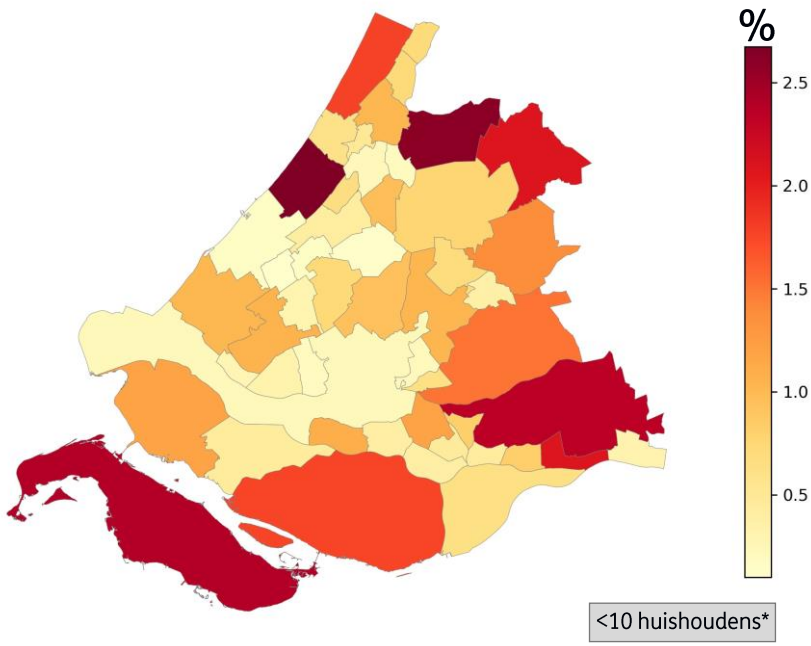
- Legenda
- <2%
 - 2 - 4%
 - 4 - 6%
 - 6 - 8%
 - 8 - 10%
 - 10 - 12%
 - 12 - 14%
 - 14 - 16%
 - 16 - 18%
 - 18 - 20%
 - >20%

<10 huishoudens*

*Voor de grijze (gemeente- en wijkkaarten) en witte gebieden (buurtkaarten) zijn cijfers niet openbaar i.v.m. privacywetgeving. In deze gebieden is het totaal aantal huishoudens of het aantal huishoudens met energiearmoede minder dan 10.

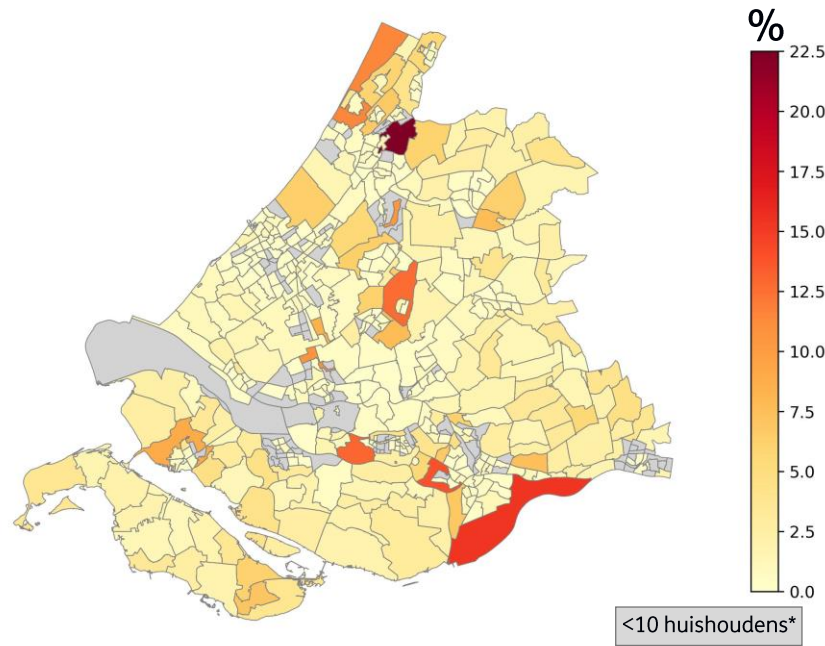
Gemeenten

Percentage energiearme huishoudens

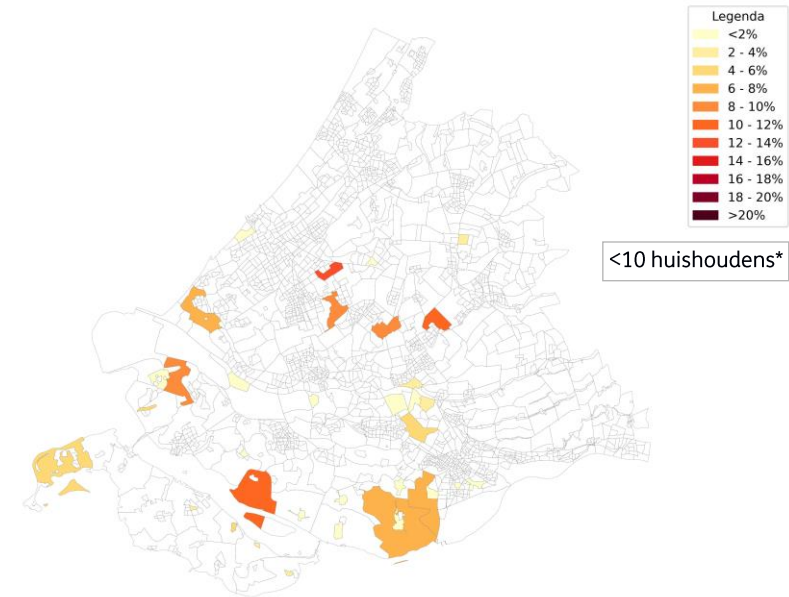
Wijken

Percentage energiearme huishoudens

Buurten

Percentage energiearme huishoudens

*Voor de grijze (gemeente- en wijkkaarten) en witte gebieden (buurtkaarten) zijn cijfers niet openbaar i.v.m. privacywetgeving. In deze gebieden is het totaal aantal huishoudens of het aantal huishoudens met energiearmoede minder dan 10.

Toolkit:

1. Databestanden met het percentage energiearmoede per indicator op gemeente- en wijkniveau van 2019-2023, en op buurniveau de voorlopige schatting voor 2023.
2. Interactieve kaart met informatie over energiearme huishoudens per gemeente

Toolkit: 1. Databestanden

In dit [databestand](#) staat op verschillende tabbladen de volgende informatie:

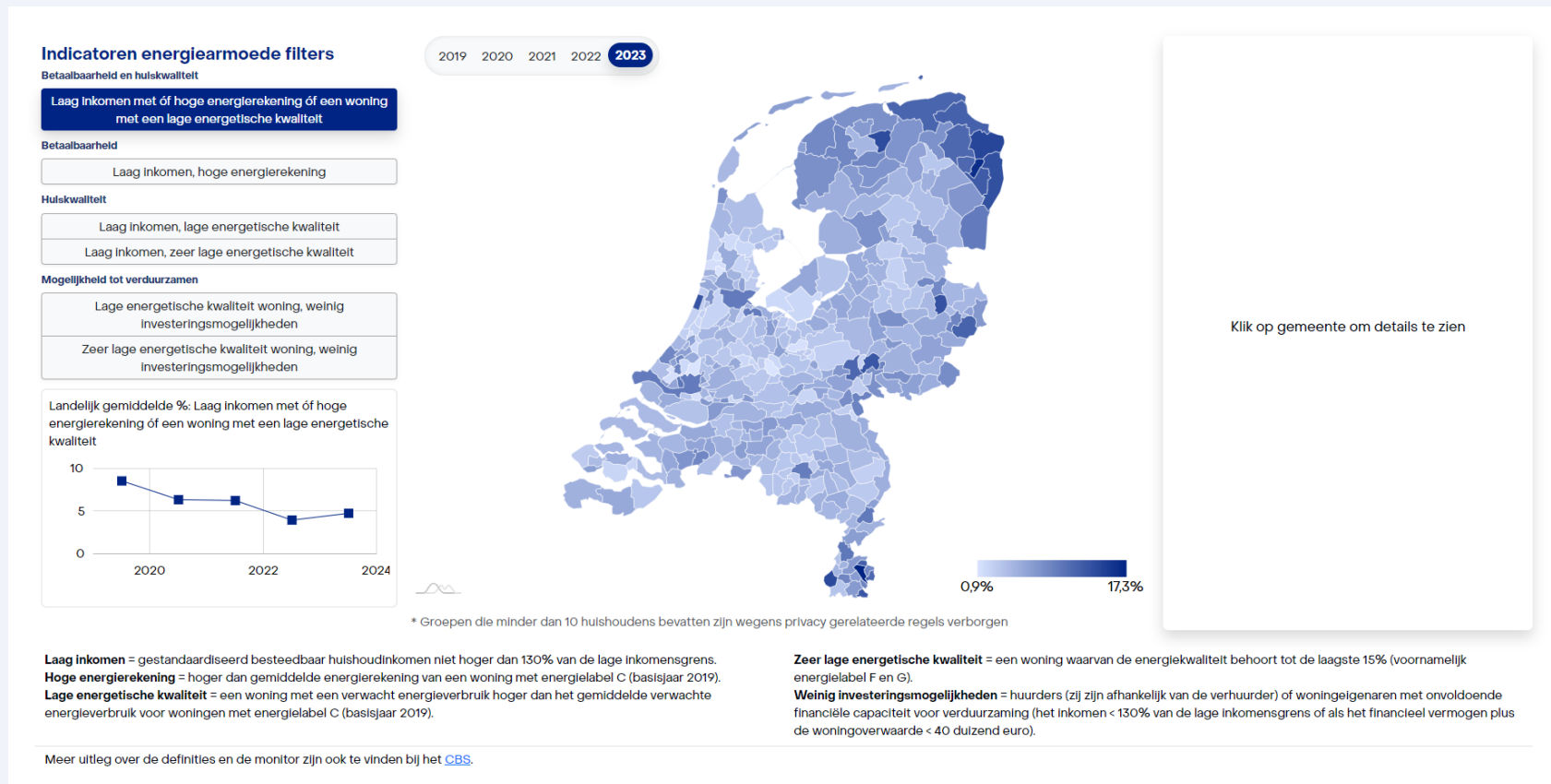
- Een tabblad met een tijdreeks met de energiearmoedecijfers van 2019 – 2022, en voorlopige schatting 2023* voor de provincie
- Een tabblad met de energiearmoedepercentages van 2019 – 2022, en voorlopige schatting 2023* per gemeente
- Een tabblad met de energiearmoedepercentages van 2019 – 2022, en voorlopige schatting 2023* per wijk
- Een tabblad met de energiearmoedepercentages van de voorlopige schatting 2023* per buurt

*de meest recent beschikbare data over inkomen, huiskwaliteit en energieverbruik komen uit 2022, daarom doet TNO voor 2023 een voorlopige schatting.

Toolkit: 2. De interactieve kaart

(op gemeenteniveau)

De kaart is te vinden op energiearmoede.tno.nl

De volgende slides geven uitleg over het gebruik van de interactieve kaart.

Kies welke energiearmoede indicator moet worden weergegeven op de kaart en op de grafiek linksonderin.

Kies hier het jaar dat zichtbaar moet worden op de kaart en in de grafiek linksonder.

Informatie over energiearme huishoudens per gemeente wordt zichtbaar door op een gemeente te klikken op de kaart.

Klik op gemeente om details te zien

Indicatoren energiearmoede filters

Betaalbaarheid en huiskwaliteit

Laag inkomen met óf hoge energierekening óf een woning met een lage energetische kwaliteit

Betaalbaarheid

Laag inkomen, hoge energierekening

Huiskwaliteit

Laag inkomen, lage energetische kwaliteit

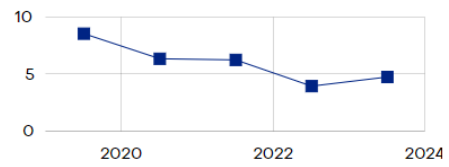
Laag inkomen, zeer lage energetische kwaliteit

Mogelijkheid tot verduurzamen

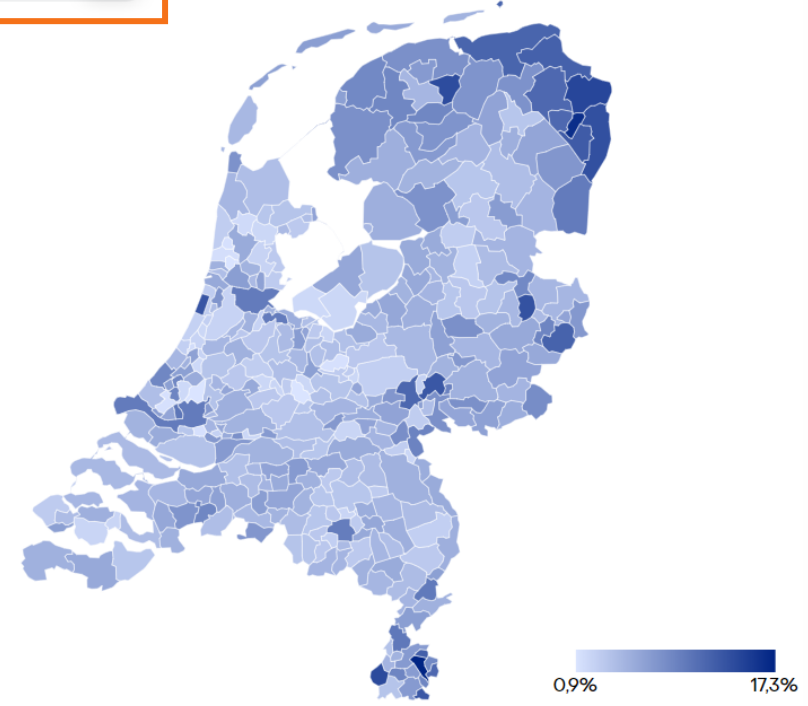
Lage energetische kwaliteit woning, weinig investeringsmogelijkheden

Zeer lage energetische kwaliteit woning, weinig investeringsmogelijkheden

Landelijk gemiddelde %: Laag inkomen met óf hoge energierekening óf een woning met een lage energetische kwaliteit

2019 2020 2021 2022 **2023**

* Groepen die minder dan 10 huishoudens bevatten zijn wegens privacy gerelateerde regels verborgen

Laag inkomen = gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen niet hoger dan 130% van de lage inkomensgrens.
Hoge energierekening = hoger dan gemiddelde energierekening van een woning met energielabel C (basisjaar 2019).
Lage energetische kwaliteit = een woning met een verwacht energieverbruik hoger dan het gemiddelde verwachte energieverbruik van een woning met energielabel C (basisjaar 2019).

Zeer lage energetische kwaliteit = een woning waarvan de energiekwiteit behoort tot de laagste 15% (voornamelijk energielabel F en G).

Weinig investeringsmogelijkheden = huurders (zij zijn afhankelijk van de verhuurder) of woningeigenaren met onvoldoende financiële capaciteit voor verduurzaming (het inkomen < 130% van de lage inkomensgrens of als het financieel vermogen plus de woningoverwaarde < 40 duizend euro).

Deze grafiek laat de landelijke trend zien van 2019 t/m 2023 volgens de indicator die linksboven is geselecteerd.

de monitor zijn ook te vinden bij het [CBS](#).

Klik op een specifieke gemeente op de kaart

Deze grafiek laat de trend zien voor de geselecteerde gemeente en de geselecteerde indicator (linksboven).

Indicatoren energiearmoede filters

Betaalbaarheid en huiskwaliteit

Laag inkomen met óf hoge energierekening óf een woning met een lage energetische kwaliteit

Betaalbaarheid

Laag inkomen, hoge energierekening

Huiskwaliteit

Laag inkomen, lage energetische kwaliteit

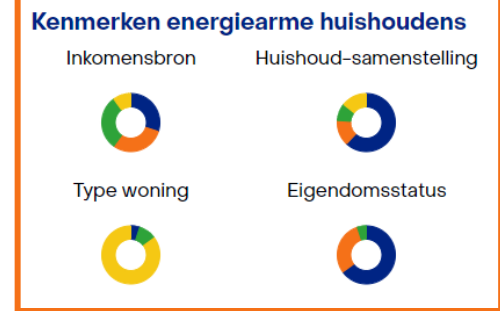
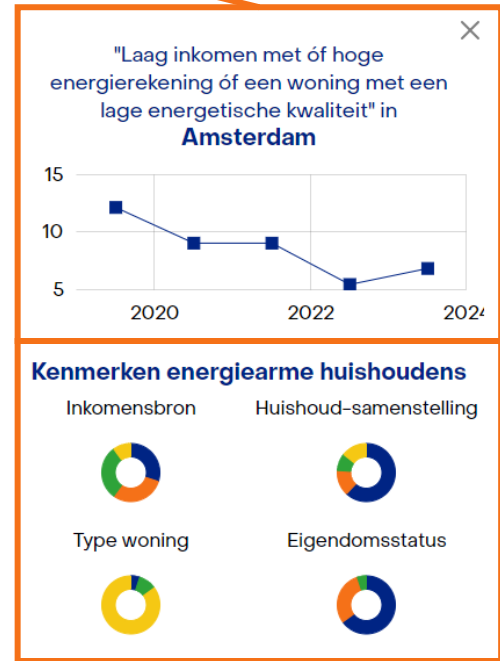
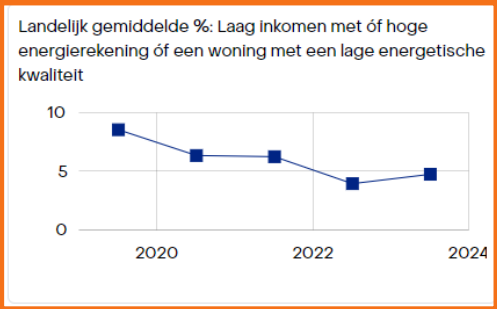
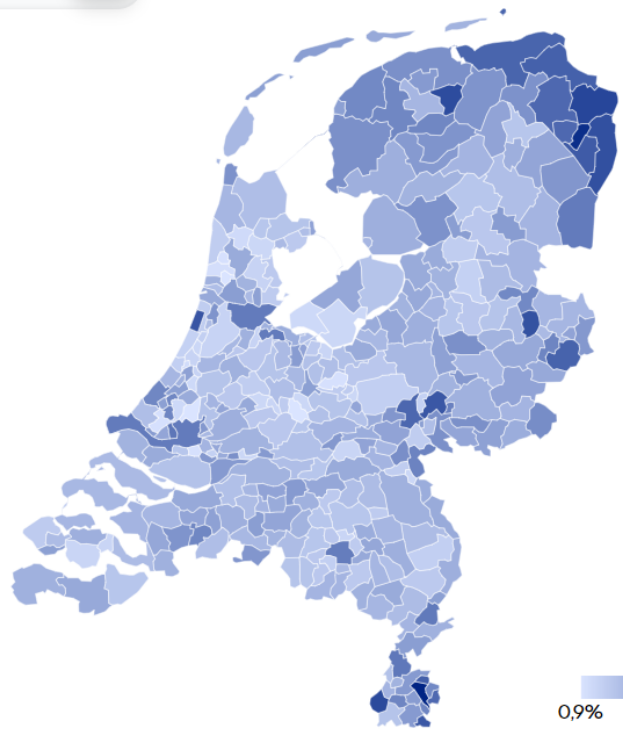
Laag inkomen, zeer lage energetische kwaliteit

Mogelijkheid tot verduurzamen

Lage energetische kwaliteit woning, weinig investeringsmogelijkheden

Zeer lage energetische kwaliteit woning, weinig investeringsmogelijkheden

2019 2020 2021 2022 **2023**

Om privacy-redenen zijn de percentages afgerond op vijftallen en zullen daarom niet altijd optellen tot 100% (huishoudgegevens uit 2022; energieprijzen, energietoeslag en prijsplafond uit 2023).

* Groepen die minder dan 10 huishoudens bevatten zijn wegens privacy gerelateerde regels verborgen

Laag inkomen = gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen niet hoger dan 130% van de lage inkomensgrens.
Hoge energierekening = hoger dan gemiddelde energierekening van een woning met energielabel C (basisjaar 2019).

Zeer lage energetische kwaliteit = een woning wa...
 energielabel F en G).

Weinig investeringsmogelijkheden = huurders (zij...
 financiële capaciteit voor verduurzaming (het inkor...
 de woningoverwaarde < 40 duizend euro).

Deze diagrammen laten de kenmerken van energiearme huishoudens zien.

Deze grafiek laat nog steeds de landelijke trend van 2019 t/m 2023 zien voor de geselecteerde indicator (linksboven).

ook te vinden bij het [CBS](#).

Update van de interactieve kaart

De kaart zal spoedig ge-update worden met gegevens op provincieniveau.

energiearmoede.tno.nl

Colofon

Publicatie: TNO R12246

Datum: November 2024

Project: Landelijk Onderzoeksprogramma Energiearmoede (060.52803)

Dit onderzoek maakt deel uit van het Landelijk Onderzoeksprogramma Energiearmoede dat wordt uitgevoerd door TNO in samenwerking met de ministeries van Klimaat en Groene Groei (KGG), Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland, Noord-Brabant, de RVO, de VNG en het CBS. Het programma wordt gefinancierd met subsidie van de genoemde ministeries en provincies.

Auteurs: Anika Batenburg en Berend Hopman

Contact: anika.batenburg@tno.nl of berend.hopman@tno.nl